

GR pre vzdelávanie a kultúru

Program Mládež v akcii

Záverečná správa**Akcia 1 – Mládež pre Európu****Podakcia 1.2 – Mládežnícke iniciatívy**

Verzia platná od 1. januára 2011

Časť I. Identifikácia a zhrnutie projektu**Číslo projektu**

Prosím vložte referenčné číslo projektu, tak ako je uvedené v Zmluve o finančnom príspevku:

SK-12-12-2011-R1

Pečiatka pošty / Dátum prijatia

Názov príjemcu finančného príspevkuProsím uveďte názov a skratku príjemcu finančného príspevku **Občianske združenie Jarovnice, O.Z. Jarovnice**
organizácia/skupina: **Neformálna skupina****Názov projektu**

Prosím vložte názov Vášho projektu tak, ako je uvedené v Žiadosti o finančný príspevok:

"..... poďme meniť svoj svet a vyjdime s ním von"**Trvanie projektu**

Prosím uveďte celkovú dĺžku trvania projektu od prípravy až po hodnotenie.

Projekt začína: **01/08/2011** Projekt končí: **30.11.12**
(dátum vzniku prvých nákladov) (dátum vzniku posledných nákladov)Celková dĺžka trvania projektu (v mesiacoch): **16 mesiacov**Miesto(a) konania: **Komunitné a
pastoračné centrum Jarovnice,
Kultúrny dom Jarovnice****Podpis štatutárneho zástupcu**

Ja dolu podpísaný(á), potvrdzujem, že všetky informácie a finančné údaje uvedené v tejto Záverečnej správe sú pravdivé a boli poskytnuté zodpovedným osobám v každej z partnerských organizácií zapojených v opísanej aktivite.

Príjemca finančného príspevku povoľuje Európskej komisii, Vzdelávacej, audiovizuálnej a kultúrnej výkonnej agentúre a Národným agentúram využívať všetky údaje uvedené v tomto formulári za účelom spravovania a hodnotenia programu Mládež v akcii. Všetky osobné údaje zozbierané za účelom tohto projektu musia byť spracované v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva.

Dotknuté osoby môžu na základe písomnej žiadosti získať prístup k ich osobným údajom. Tieto osoby môžu adresovať akékoľvek otázky vzhľadom k spracovávaniu ich osobných údajov Vzdelávacej, audiovizuálnej a kultúrnej výkonnej agentúre alebo príslušnej Národnej agentúre (v závislosti od toho, ktorá z agentúr je zodpovedná za administráciu projektu). Na národnej úrovni môžu dotknuté osoby kedykoľvek podať sťažnosť voči spracovávaniu ich osobných údajov príslušnej národnej autorite. Pre projekty podporené na európskej úrovni platí, že dotknuté osoby môžu kedykoľvek podať sťažnosť voči spracovávaniu ich osobných údajov Európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov.

Príjemca finančného príspevku vyhlasuje, že všetkým organizátorom a účastníkom poskytol informácie týkajúce sa ochrany osobných údajov, tak ako sú uplatňované v rámci programu Mládež v akcii.

Príjemca finančného príspevku

Názov, pečiatka (ak je dostupná):

Štatutárny zástupcaMeno a priezvisko (veľkými písmenami): **MGR. SILVIA ZÁBAVOVÁ**

Miesto: Jarovnice

Podpis:

Dátum: **18.3. 2012**

Časť I. Identifikácia a zhrnutie projektu (pokračovanie)

Napĺňanie všeobecných cieľov programu Mládež v akcii

Prosím, označte príslušné políčko / políčka.

Projekt:

- podporuje aktívne občianstvo mladých ľudí vo všeobecnosti, a najmä ich európske občianstvo;
- rozvíja solidaritu a presadzuje toleranciu medzi mladými ľuďmi, najmä za účelom podpory sociálnej súdržnosti v Európskej únii;
- podporuje vzájomné porozumenie medzi mladými ľuďmi v rôznych krajinách;
- prispieva k rozvoju kvality podporných systémov pre aktivity mládeže a spôsobilostí organizácií občianskej spoločnosti v oblasti mládeže;
- presadzuje európsku spoluprácu v oblasti mládeže.

Napĺňanie priorít programu Mládež v akcii

Prosím, označte príslušné políčko / políčka.

Stále tematické priority

Ročné priority

Európske občianstvo

- Európsky rok dobrovoľníctva
- Nezamestnanosť mladých
- Inkluzívny rast
- Globálne environmentálne výzvy a klimatické zmeny
- Kreativita a podnikavosť
- Participácia mladých ľudí
- Kultúrna rozmanitosť
- Začlenenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí

Národné priority

- Ak áno, prosím upresnite: dobrovoľníctvo

Typ aktivity

Prosím, označte políčka súvisiace s typom projektu, v rámci ktorého predkladáte Záverečnú správu.

Projekt bol mládežníckou iniciatívou nasledujúceho typu: **X Národná mládežnícka iniciatíva**
(označte iba jedno políčko)

Nadnárodná mládežnícka iniciatíva

Hlavné témy aktivity

Prosím, označte najviac 2 políčka.

Európska informovanosť	Menšiny
Dialóg medzi náboženstvami	Rozvoj miest / vidieka
X Boj proti diskriminácii	Mládežnícke politiky
Umenie a kultúra	Médiá a masovokomunikačné prostriedky / Informácie pre mládež
Rodová rovnosť	Vzdelávanie prostredníctvom športu a outdoorových aktivít
Zdravotné postihnutie	Zdravie
Boj proti diskriminácii na základe sexuálnej orientácie	Životné prostredie
Iné – prosím, špecifikujte:	X Rómske komunity

Zhrnutie projektu

Prosím, uveďte krátke zhrnutie Vášho projektu. Prosím, vezmite na vedomie, že toto zhrnutie môže byť publikované. Preto buďte precízny a opíšte miesto konania, typ projektu, tému projektu, ciele projektu, trvanie projektu v dňoch, zahrnuté krajiny, počet účastníkov, zahrnuté aktivity, aplikované metódy a celkovú sumu finančného príspevku. Toto zhrnutie musí byť uvedené v anglickom, nemeckom alebo francúzskom jazyku, bez ohľadu na to, v akom jazyku vyplňujete zvyšok tejto správy. Prosím, buďte jasný a stručný.

The project... "let's change your world, and come out with it" within 1.2 Youth Initiatives was focused on education and progressive spending of young gypsies leisure time and supported their volunteering, social inclusion, increased job skills and activity for improvement of their conditions. The project was carried out from 1st August 2011 to 30th November 2012 in the Roma settlement Jarovnice, Sabinov district. The project was implemented under the leadership of two tutors of Jarovnice Civic Association and four young Roma volunteers - an informal group whom five other volunteers assisted in the implementation to. One hundred twenty children and young people (at the end of the project ninety) was meeting once a week (Monday - Friday) in the pastoral centre in the Roma settlement of Jarovnice, who were divided into several interest groups: two English clubs, one skilful hands group, one theatre group, six computers group, two singing groups, two guitar groups, eleven dance groups and one club with young children. Interest groups were focused on teaching basics of English and computers through the given tasks and by playful way to work with fine motor skills (skilled hands), the acquisition of positive values via positive examples and improving the Slovak language (theatre), to work in group and sharing and presenting their talents and knowledge (dance groups and performances), support for volunteering, learning and development of Roma culture through lectures, dance and theatre. These activities have contributed to the development of talents through singing, playing on various musical instruments - especially the guitar and enabling opportunities for all participants to engage in events in the village and in the Pastoral Centre and Roma Church, as well as to participate in various performances and trips. The materials, that demonstrate the importance of volunteering and have to encourage and motivate other young people to work on themselves, were produced during the project, but especially at the end. Project participants were encouraged to be active in groups not only to gain new knowledge, but also to attend trips. Although the project has finished, all activities continue and new activities are arising - e.g. Volleyball club, skilful hands group for older women, etc. The total amount of the awarded financial contribution was 6400 Eur.

Prosím, uveďte prípadné zmeny, ktoré nastali pri realizácii Vášho projektu oproti schválenej žiadosti o finančný príspevok a vysvetlite dôvody týchto zmien napr. zloženie partnerskej organizácie a/alebo účastníkov, trvanie aktivít, plán aktivít a pod.

Žiadosť sme mali schválenú pre 40 účastníkov projektu. Po vyvesení plagátov a osвете sa nám 9.9.2011 na zápise zúčastnilo 120 účastníkov, ktorých sme do krúžkov nemohli vybrať ani testom ani podobne podľa vedomostí, keďže úroveň detí a mladých sme nepoznali a podľa rozličného veku sme predpokladali, že je určite rozdielna. Na rýchlej porade sme sa dohodli, že budeme situáciu riešiť nasledovne: Keďže sme mladých a deti nechceli demotivovať a ani nijakým iným spôsobom diskriminovať, či znechutiť vylúčením, tak sme sa rozhodli záujem detí podporiť tým, že sme všetkých prijali. Stanovili sme však podmienky – krúžkov sa mohli zúčastniť len deti nad 11 rokov, ostatné boli začlenené do tzv. skupiny "malé deti" a otvorenej skupiny detského zboru. Keďže väčšina z tejto skupiny nevedela ešte písať a čítať, prezenčné listiny sme nerobili, evidenciu sme si viedli sami. Ďalším obmedzením bolo, že kto sa krúžku viac ako trikrát nezúčastní – okrem choroby, ten bude vylúčený. Napriek týmto pravidlám nám na krúžkoch zostalo 90 detí a mladých ľudí + 30 detí a mladých v otvorenej skupinke "malé deti" a "detský spevácky zbor". A tak sme projekt zrealizovali nie pre 40, ale pre 90 mladých Rómov. S tým sa zároveň menil rozpis stretávania sa. Kým sa v projekte popisovalo a plánovalo stretávať sa 2-krát do týždňa, kvôli počtu detí, sme sa s každou skupinou stretli len raz do týždňa. Rozpis stretávania sa všetkých skupín prikladáme v prílohe. Deti a mladí sa sami rozdelili do skupín podľa záujmu o krúžok. Vznikli počítačové skupiny, skupiny anglického jazyka, tanečné, zbory, gitarové, divadla a šikovných rúk a neskôr sa pridala aj hudobná skupina. Deti sa mohli zúčastniť iba na jednom krúžku, neskôr sa tí, ktorí boli zabehnutí v jednom krúžku, pridali, najviac však, k druhému – napr. k šikovným rukám a k divadlu. Ďalšiu zmenu sme uskutočnili vo financiách. Keďže sme v auguste dostali do daru flipchartovú tabuľu a v darovacej zmluve nám bola od januára prisľúbená druhá tabuľa aj so stolom pod počítač, nevedeli sme, či si tieto dary môžeme vyúčtovať ako našu spoluúčasť – náš finančný podiel na projekte IUVENTA, napriek tomu, že sme to nezakúpili, ale dostali do daru. Keď nám v telefonickom rozhovore s kontaktou osobou projektu bolo povedané, že zvyšné peniaze ale musíme vyúčtovať, tak sme sa rozhodli zakúpiť kopírku Samsung-CLX 3185. Keďže sme úroveň detí v auguste pred zápisom nepoznali, nevedeli sme ani, aké knihy máme zakúpiť pre prácu s počítačom a pre anglický krúžok. S počítačmi a s anglickým jazykom sme museli začať od úplného začiatku. Mladí vedeli pracovať len s internetom – vyhľadávať videá a písať si s niekym na pokeci.sk. O Worde, Powerpointe a Exceli len počuli, ale pracovať v nich nevedeli. Nevedeli ani nič o zložení počítača, o jeho príslušenstve a funkciách. Museli sa učiť všetko odznova. Preto sme im vďaka kopírke rozmnožovali jednoduché úlohy o tom, ako sa pracuje so stolovým počítačom, čo je notebook a aký je v tom rozdiel, čo je obrazovka, ako sa dá pracovať s klávesnicou, čo je harddisk a čo softvér a podobne. Až v januári sme zakúpili knihy, ktorých úlohy sme tiež kopírovali pre každého a slúžili na zopakovanie toho, čo sa naučili a na nové učivo. Boli privolaní aj lektori, ktorí školili nielen neformálnu skupinu a dobrovoľníkov, ale aj všetkých účastníkov projektu. S angličtinou to bolo podobne. Obidve skupiny mali informácie a poznali pár slovíčok, ale keďže sa im pri veľkom počte v škole učiteľia nemohli venovať hlavne na opakovanie, nevedeli z angličtiny nič vypovedať a vôbec nič napísať. Začali sme od jednoduchých pozdravov, cez základné informácie o sebe, svojom mene a postupovali sme ďalej. Práca bola ťažšia v tom, že sa mladí Rómovia musia učiť najviac 10 minút a zvyšných 50 opakovať, aby sa to naučili, preto sme postupovali pomalšie, ale zato to, čo dnes vedia, vedia už navždy. Knihy, slovníky a aj lektora sme objednali a zakúpili až začiatkom októbra 2012, keď už vedeli obidve skupiny lepšie čítať a písať aj v angličtine a zlepšili sa aj v slovenčine. Jednu časť sme zakúpili na opakovacie cvičenia a druhú na nové učivo, v ktorom sme pokračovali ďalej. Na začiatku potrebovali jednoduché spojenia a neustále precvičovanie formou dialógou, knihy by nám neboli poslúžili. Chceli sme počkať, až dovŕšia aspoň základnú úroveň v písaní a čítaní a potom sme mohli začať pracovať aj s knihami, zošitami a slovníkmi. Úlohy sme im z týchto kníh tiež rozmnožovali. Kopírka slúžila aj na rozmnožovanie plagátov, oznamov, letákov v úvode a počiatku projektu a pri rôznych akciách a aktivitách, ktoré bolo potrebné zviditeľniť. Keby sme kopírku nemali, museli by sme kopírovať všetko v najbližšom meste – v Sabinove, čo bolo časovo, aj finančne nevýhodnejšie.

Vo februári sme k dvom gitarám, ktoré sme vlastnili, dostali do daru ešte ďalšie dve gitary a tak sme ich mali už štyri. Na vedenie gitarových stretiek to stačilo. Nebolo potrebné zakúpiť ďalšiu gitaru a preto sme zakúpili basgitaru. Rozhodli sme sa tak vtedy, keď sa k zboru v januári pridala tzv. hudobná skupina chlapcov, ktorí sa po vianočnom predstavení všetkých skupín chceli pridať na krúžky a to hlavne k zboru Romane Jilé, aby ho hudobne podporili a zdokonalili sa v hraní. Gitarista Martin, ktorý viedol s tuteurom projektu hudobnú skupinu a hral na gitare, sa začal v hraní zdokonaľovať a tak skúsil hrať na basgitaru pri koncerte skupiny Čičava Bend. Keďže mu to veľmi dobre išlo, rozhodli sme sa namiesto gitary zakúpiť basgitaru. Aby sa na nej mohol zdokonaľovať ešte viac. Nekúpili sme ju hneď, ale keďže sme gitary mali, počkali sme, či sa niekto vykryštalizuje ako dobrý hráč a bude môcť v skupine hrať aj na basgitaru, až potom sme ju - v októbri 2012 zakúpili.

Ďalšia zmena sa uskutočnila v plánovaných aktivitách č. 5 a č.6 popísaných v projekte. Po absolvovaní prednášok mali mladí zo všetkých skupín absolvovať v apríli súťaž, ktoré by ich vedomosti utvrdili a preskúšali. Namiesto toho bolo ďalšie štvrtročné vystúpenie všetkých skupín v kultúrnom dome, kde mladí odprezentovali všetko, čo sa naučili a tým boli motivovaní ďalej na sebe pracovať a produkovať nové výstupy. Súťaž sme nechali pre prázdninový čas, ktorý bol najvhodnejší na súťaž ako podmienky pre získanie bodov a výber účastníkov výletu, ktorý sme sľúbili v projekte zorganizovať z vlastných zdrojov, čo sme aj urobili. Záverečné zhodnotenie aktivít, ktoré malo prebehnúť u všetkých skupín v novembri 2012 tak prebehlo na výletoch pri divadelných, tanečných a zábavných predstaveniach.

Časť II. Príjemca finančného príspevku

OZNAMOVACIA POVINNOSŤ (Prosím, pred vyplnením tejto Záverečnej správy si pozrite Vašu Zmluvu o finančnom príspevku)

Záverečná správa musí byť predložená do dvoch mesiacov od skončenia projektu.

Záverečná správa obsahuje časť opisujúcu realizáciu projektu a finančnú časť. Príjemca finančného príspevku musí vyplniť obidve časti. Nesplnenie oznamovacej povinnosti oprávňuje Vzdelávaciú, audiovizuálnu a kultúrnu výkonnú agentúru alebo relevantnú Národnú agentúru požiadať o navrátenie celej vyplatenej časti finančného príspevku.

Výsledky a dosiahnuté ciele musia byť detailne popísané v časti opisujúcej realizáciu projektu. Podpísaný zoznam všetkých účastníkov a mládežníckych vedúcich musí byť priložený k Záverečnej správe spolu s konečným programom uskutočnených aktivít. Náklady na šírenie a využitie výsledkov musia byť doložené kópiami faktúr a ďalších dokladov.

Pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy: cestovné náklady na prípravnú návštevu a tiež na výmenu musia byť doložené kópiami príslušných lístkov/faktúr.

Údaje o príjemcovi finančného príspevku

Meno	Občianske združenie Jarovnice		
Adresa	Jarovnice 220		
PSČ	082 63	Obec / Mesto	Jarovnice
Kraj	Prešovský	Krajina	Slovensko
E-mail	szabavova@gmail.com	Webová stránka	
Telefón	0910 989 260	Fax	

Osoba oprávnená podpísať zmluvu v mene príjemcu finančného príspevku (štatutárny zástupca)

Priezvisko	Zábavová, Mgr.	Meno	Silvia
Pozícia / funkcia	splnomocnený štatutárom a člen správnej rady		

Kontaktná osoba v prípade potreby dodatočných informácií k Záverečnej správe (kontaktná osoba)

Priezvisko	Zábavová, Mgr.	Meno	Silvia
Pozícia / funkcia	Splnomocnená štatutárom, člen správnej rady O.Z. Jarovnice, 2. tuteur projektu		
E-mail	szabavova@gmail.com		
Telefón	0910 989 260	Fax	

Profil príjemcu finančného príspevku

Typ a štatút	Nezisková / mimovládna organizácia	☒ Neformálna skupina mladých ľudí		
	Iné – prosím špecifikujte:			
Pôsobnosť	☒ Lokálna	Regionálna	Národná	Európska / Medzinárodná

Podrobné informácie o tuteurovi (ak je to opodstatnené)

Ak ste mali tuteuru, ktorý Vás podporoval pri aktivitách, uveďte jeho/jej kontaktné údaje.

Meno	Mgr. Emília Chovancová		
Adresa	Jarovnice 218		
PSČ	082 63	Mesto	Jarovnice
Kraj	Prešovský	Štát	Slovensko
Email	rachel.milka@gmail.com	Webová stránka	

Časť IV. Realizácia projektu

Body uvedené nižšie slúžia ako pomôcka pri opise aktivít, ktoré ste realizovali v spolupráci s Vašimi partnermi v rámci Vášho projektu podporeného z programu Mládež v akcii. Neváhajte spomenúť aj ťažkosti a problémy, s ktorými ste sa stretli počas projektu. Uvedte akékoľvek ďalšie informácie, ktoré považujete za dôležité a ktoré môžu slúžiť ako zdroj informácií pre ďalších záujemcov o podobné projekty.

Nezabudnite k správe pripojiť propagačné materiály a iné produkty, vyrobené v rámci projektu (video, fotografie, adresy webových stránok, atď.). Uvedte aj informácie o distribúcii týchto produktov, materiálov.

Ak potrebujete viac miesta, prosím, rozšírite rámček.

Opis aktivít

Prosím, všeobecne opíšte projekt. Opíšte uskutočnené aktivity, použité pracovné metódy a zapojenie partnerov do projektu.

Priložte, prosím, konečný kalendár uskutočnených aktivít.

Vedenie projektu: dvaja tútori, štyria členovia neformálnej skupiny a osem dobrovoľníkov (počas projektu sa pridávali).

Činnosť pre 90-120 detí a mladých:

- krúžok angličtiny – 2 skupiny,
- krúžok šikovných rúk – 1 skupina,
- krúžok počítačov – 6 skupín,
- krúžok spevu – 2 zbory,
- krúžok hudby – 1 skupina,
- krúžok hudby – gitary – 2 skupiny,
- krúžok divadla – 1 skupina,
- krúžok tanca – 11 skupín,
- krúžok „malé deti“.

Odprednášaných 30 hodín lektormi pre neformálnu skupinu a dobrovoľníkov a účastníkov všetkých krúžkov (anglický jazyk, počítače, šikovné ruky, zbor – spev a hranie), jedna prednáška o obchodovaní s ľuďmi v Pastoračnom centre, štyri na vyučovacích hodinách v škole, jedna prednáška o zdravotnej výchove, jedna o Európskej únii, jedna prednáška o histórii Rómov. Neformálna skupina a dobrovoľníci sa zúčastnili na divadelnom predstavení Vtáčatko a na vystúpení speváckej skupiny Fragile (platené z vlastných zdrojov tútorov, neformálnej skupiny a dobrovoľníkov).

Dve vystúpenia všetkých skupín v kultúrnom dome – vianočné aj veľkonočné. Divadelné vystúpenia v rómskom kostole – 3-krát, v kultúrnom dome – 1-krát a vystúpenie v Rokycanoch 1-krát. Vystúpenie vybraných tanečných skupín a zboru Romane Jilé na Juniálese v Jarovniciach. Vystúpenie zboru Romane Jilé na Festrome v Čičave. Gospelový koncert Čičavy Bend a Zboru Romane Jilé v Jarovniciach 2-krát. Mikuláš pre deti v spolupráci s divadelnou skupinou a zborom Romane Jilé.

Zorganizovaných 8 školení pre animátorov (neformálnu skupinu a dobrovoľníkov) – 6 v Jarovniciach, 2 mimo Jarovnic – Bijacovce a Bratislava. Dvaja animátori poslaní na kurz spoločenského tanca – moderné a spoločenské tance. Súťažný deň pred výletmi pre deti z krúžkov v spolupráci s animátormi. Z najšikovnejších účastníkov projektu boli vybrané dve skupiny na vzdelávanie v rámci KomPraxu – dva projekty boli podporené a úspešne zrealizované.

Zorganizovaný jednodňový výlet do Spišskej Novej Vsi (40 detí), trojdňový výlet na Mníchovský Potok (30 detí) a jednodňový výlet do lesa pre deti z krúžkov a pre animátorov (100 detí).

V prílohe prikladáme týždenný rozpis všetkých krúžkov a čas ich vyučovania, ako aj rozpis aktivít – prednášok a vystúpení.

Na prvom spoločnom stretnutí tútorov a animátorov (neformálnej skupiny a dobrovoľníkov) so záujemcami krúžkov, sa mladí podelili do skupín podľa toho, o aký krúžok majú záujem. Štyri hodiny trvalo rozdelenie do týchto skupín a nájdenie vhodného času, kedy by sa záujemcovia mohli stretávať a vzdelávať. Ťažkosť rozdelenia spočívala v tom, že sa v základnej škole Jarovnice vyučuje v dvoch smenách – doobeda a poobede. Poobedňajšie vyučovanie končí o 17tej a keď sa stretli v jednej skupine deti, ktoré boli doobeda a aj poobede v škole, bolo možné stretnúť sa len večer. Preto sa skupiny spájali a rozdeľovali dlhšie. Program sa podarilo zostaviť a následne sa začalo s realizáciou projektu. Každá zo skupín sa do týždňa stretla 1-krát. Tútori a animátori si potom rozdelili zodpovednosť za jednotlivé skupinky. Jeden z tútorov bol vždy prítomný a animátori si po dvaja zobrali zodpovednosť za jednotlivé skupiny. Na jednej strane sa museli deti naučiť dochvilnosti, aby neobmedzovali a neskracovali čas ani sebe, ani iným skupinám. Museli sa naučiť aj pravidelnosti. Na to dohliadali všetci animátori, ktorí deti brávali po ceste do centra, pripomínali im čas ich krúžku a podarilo sa tak vďaka ich trpezlivosti a aktivite udržať do konca projektu 90 detí. Krúžky a činnosť pokračujú ďalej a prihlásili sa ďalší záujemcovia. Dnes je v krúžkoch 110 mladých a detí a pribúdajú ďalšie – krúžok šikovných rúk pre staršie ženy, krúžok volejbalu a pod..

Všetci mladí boli vo všetkých krúžkoch vedení k tomu, aby na priebehu hodiny spolupracovali. Tanečné krúžky si museli nájsť hudbu, na ktorú chcú tancovať, podieľať sa na choreografii tanca. Divadlo prispievalo nápadmi a námetmi na hranie. V anglickom jazyku si vzájomne vymýšľali úlohy a kvízy, cvičili dialóg na vlastnú tému. Počítače si cvičili motoriku. Po skončení úloh si mohli 10 minút zahrať na rôznych PC hrách, ktoré cvičili motoriku, pozornosť, boli náučné. Tým, ktorí niečomu nerozumeli, pomáhali nielen tútor a animátori, ale aj tí, ktorí boli šikovnejší a chápavejší. Úlohy a cvičenia sa vykonávali zábavnou formou – hry, dialógy, divadlo, spev, hry formou roly. Účastníci sa viedli k tomu, aby spolupracovali pri vytváraní programu a vyučovacieho procesu – vzájomne sa skúšali, zadávali si úlohy, rozvíjala sa zdravá súťaživosť pri rôznych súťažiach a úlohách, šikovní „ťahali“ slabších, cvičila sa trpezlivosť a ohľaduplnosť, rozvíjanie svojich talentov a zároveň delenie sa s tým, čo sa naučili. Motivácia k dobrovoľníctvu a preberaniu zodpovednosti. Štvrtročnými vystúpeniami sa mladí motivovali k výslednému záveru práce v skupine, k čo najlepšej práci na sebe a k odprezentovaniu toho, čo sa naučili. Podporovala sa tak spoločenská a sociálna inklúzia mladých. Vystupovalo sa nielen pred Rómami, ale aj členmi majority. Rozvíjali sa kompetencie animátorov a školeniami sa podporovalo ich dobrovoľníctvo a neformálne vzdelávanie. Keďže išlo o deti a mládež zo znevýhodneného prostredia, vyžadoval sa jednoduchší prístup, zameraný na učenie formou opakovania a precvičovania a učenie sa hrou a zábavnou formou. Požívala sa metóda postupných krokov, metóda opakovania, metóda memorovania a pod.. Nepostupovalo sa rýchlo, ale pomalými krokmi a tým sa dosahovali lepšie výsledky, ako rýchlou formou bez následného nezapamätania si. Tento spôsob si vyžadoval veľkú mieru trpezlivosti a vytrvalosti. Krúžky sa viedli v slovenskom jazyku a v rómskom jazyku. Angličtina v anglickom, slovenskom a rómskom.

Počítačový krúžok – úvodné stretnutia o základoch práce s počítačom viedol jeden z tútorov. Na začiatku bol zavolaný školiteľ (rozpis, o čom boli školenia je v prílohe), ktorý hlavne animátorov oboznámil so zapájaním počítačov, základom spustenia počítačov, programom Windows 7 a neskôr s programom Microsoft Excel. Následne tútor a animátori odovzdávali tieto svoje skúsenosti, ktoré od školiteľa dostali na hodinách počítačov všetkým účastníkom počítačových krúžkov. Mladí sa okrem základov spustenia a všetkých základov práce s počítačom, o jeho zložení, naučili pracovať s programom Microsoft Office Word – všetky spôsoby otvorenia, písania pomocou ikon a klávesnice, zarovnania, riadkovania, zmena písmen, veľkosti písma, práca s pozadím a farbami, písanie v rôznych fontoch, vkladanie tabuľky, obrázkov, tvarov, kreslenie, sťahovanie obrázkov a textu do wordu z internetu, používanie Artword, maľovanie v Skicáre, písanie životopisu, diktátov, uloženie, tlačenie a pod. Naučili sa pracovať s MS Excel 2007 – vytvorenie tabuľky, základné matematické operácie, vzorce a tvorba buniek a pod. Všetci – animátori aj účastníci boli školení v práci s Microsoft Power-Point 2007 ďalším školiteľom. Učili sa vytvárať prezentácie, album fotografií rôznych krúžkov, vyrábať pozvánky na rôzne aktivity – vystúpenia, súťaže, predstavenia. Na záver sa učili pracovať s internetom – vyhľadávať vierohodné informácie, hľadali odpovede na otázky o EÚ a pod. Úlohy sa prefocovali alebo sa písali na flipchartovú tabuľu. Hodiny viedol tútor a po školeniach úlohy a nové učivo zadávali aj animátori.

Anglický jazyk – obidve zo skupín sa učili od základov. Jedna skupina sa učila rýchlejšie, druhá pomalšie. Obidve skupiny sa naučili pozdravy, predstavenia a zoznamy, vedieť rozprávať a písať o sebe a svojej rodine, vedieť spelovať, čísla, farby, rôzne spotrebné predmety, učili sa o škole, zámená, ovocie, zvieratka, povedať, čo majú radi a čo majú doma – izby a predmety. Naučili sa vianočné a veľkonočné vinše a piesne. Tá šikovnejšia skupina sa naučila viac – tvorenie množného čísla, slovesá pohybu, tvorenie otázok, zamestnania, prác. Vie zahrať divadlo o všetkom, čo sa naučila v angličtine. Učilo sa hrou formou – lepením, kreslením, skladaním slov z písmen, pexesom, dopĺňaním do tajničky, hľadaním v slovníku, dialógom, spevom (prekladali sa moderné piesne a tým sa získavala nová slovná zásoba), formou divadla sa opakovali naučené slová, vety. Úlohy sa prefocovali. Pomocou loptičky, ktorá sa hádzala sa odpovedalo na položené otázky. Používali sa flipchartová tabuľa, magnetofón, fixky, farbičky, perá, zošity, knihy, slovníky. Na štvrtročných vystúpeniach všetkých skupín predviedli anglický dialóg, zarecitovali anglické vinše a zaspievali anglické piesne. Školiteľ bol zavolaný na preskúšanie a nové formy dialógov a práce so slovníkmi a knihou. Školil animátorov a členov krúžku zároveň. Krúžok viedol tútor a dvaja animátori. Tútor vyučoval nové učivo, animátori vždy na začiatku hodiny kreatívne skúšali.

Šikovné ruky – mladí sa učili najskôr práci s jemnou motorikou a s farbami – strihali, lepili, skladali rôzne pozdravy. Vyšívali – učili sa novým stehom a precvičovali si to na tričkách a látkach. Školiteľ ich všetkých naučil šiť sliepočky na zapichávanie špendlíkov, kvety z látky ako ozdoby na skrine a lampy. Učili sa pracovať s farbami na sklo. Vyrábali veľkonočné vajička a vianočné gule na stromček v Centre a na ozdoby v Centre. Na deň Matiek vyrábali všetkým matkám kvety s krepového a farebného papiera, ktoré sa rozdávali. Vyrábali voňavé mydlá z kokosu a tekutého mydla ako vône do skrine. Vyrábali kulisy a rekvizity k divadlu – maľovali, lepili, skladali. Vyrábali náramky, náušnice, prstene z drôťkoviek a korálok, prívesky na kľúče - bužírky. Náramky priateľstva. Na sponky a čelenky vyrábali z látky kvety a ozdoby a pod. Všetky výrobky sa dávali členom krúžkov pri súťažiach ako odmeny za dobré výsledky. Krúžok viedol jeden z tútorov a animátori zároveň. Tu sa animátori svojou kreativitou a nápadmi realizovali najviac.

Divadelný krúžok- v divadelnom krúžku sa mladí učili formou pozitívnych vzorov. Na vlastnej koži si mohli vyskúšať, aké to je, keď sa majú správať slušne a naopak. Zahrali si pozitívne aj negatívne vzory. Každé divadlo bolo napísané jedným z tútorov a pani Martou Bilou – Rómkou, ktorá pomáhala pri vedení divadla. Témy si účastníci tohto krúžku vyberali sami. Každé divadlo bolo konzultované s nimi. Napísalo sa a potom opravovalo, dopĺňalo. Všetky postavy a myšlienka sa rozobrali pri spoločnom stretnutí. Každý si mohol vybrať úlohu, ktorú chcel stvárniť, reflektoval o nej a vyjadroval, čo prežíval, cítil, prečo si ju vybral, čo sa mu páči, čo nie. Mladí zahrali divadlo o blahoslavenom Rómovi Zefirínovi Jimenezovi Mallovi, kde sa aj tancovalo a rómsky spievalo. Divadlo ale bolo hlavne zamerané na precvičovanie a zlepšovanie sa v slovenskom jazyku – to si mladí sami želali. Nacvičilo sa vianočné a veľkonočné divadlo o narodení a utrpení a zmŕtvychvstaní Krista, vianočná pantomíma. Divadlo o sv. Kataríne Labouré a o Panne Márii Fatimskej. Mladí svojimi vystúpeniami odovzdávali v divadle myšlienky, ktoré si sami osvojili a prezentovali to, čo sami považujú za hodnotné. Skrze tieto zážitky sa menilo správanie mladých k lepšiemu, viac sa nad sebou zamýšľali, viac si uvedomili, čo znamená byť príkladom pre iných a ako poznanie a vedomosti zaväzujú k zmene života smerom k lepšiemu. Učili sa vzájomnej ohľaduplnosti, trpezlivosti, dochvilnosti a spolupráci. Riešili sa konflikty, nedorozumenia, asertívnym spôsobom sa snažili vyjadriť svoj nesúhlas a doriešiť konflikt dokonca a niešť spoluzodpovednosť za situáciu. Bolo to miestami ťažké a animátorom a tútorom dala táto skupina najviac zabrať. Bola najväčšia a tak zohnať všetkých v pravý čas, zvládnuť nálady a niekedy nespokojnosť, nebolo vždy ľahké, ale vždy sa to vďaka "chcelosti" všetkých podarilo. Niekedy bolo potrebné skupinu rozpustiť s prvotnou kázňou, aby sa zamysleli nad tým, čo je vážiť si iného a čo je spolupráca. Inokedy sa dobrou náladou muselo uvoľniť napätie a neodpustenie. Bolo potrebné vytvoriť priestor pre zmiernenie. Raz sa to muselo urobiť ihneď, inokedy bolo treba počkať. Všetko prešlo bolestnou, ale obohacujúcou cestou dozrievania a porozumenia. Skupina sa tým utvárala a utávra dodnes. Spoločne prežité chvíle vystúpení a nácvikov umocňovali jednotu.

Zbory a hudobná skupina – Zbor Romane Jilé a detský zbor. Zbory prešli základnými teoretickými oboznámeniami sa s formami a druhmi spevu. Praktickými cvičeniami práce s hlasom a dýchaním. Učili sa prevažne rómske a slovenské gospelové piesne, učili sa rómske ľudové piesne, doprevádzali divadlo a hudobnú skupinu pri rôznych vystúpeniach (nielen v Jarovniciach) a sv. omšiach. Zbory viedol jeden z tútorov spolu s dvoma členmi neformálnej skupiny. Zbor Romane Jilé si spolu s hudobnou skupinou, ktorá sa k nemu pridala, sám zložil slová k jednej rómskej piesni. Hudbu prevzal z ľudovej rómskej piesni. Volá sa "Amaro Del hino kade" a je zahraná a zaspievaná v priloženom videu o projekte. Školiteľ naučil zbor Romane Jilé a hudobnú skupinu nové piesne, nové rytmy, nové dýchacie rozvíčky a pod. Zbor Romane Jilé bol uzavretý zbor a detský zbor bol otvoreným zborom a skladal sa prevažne z 20 členov. Niekedy však prišlo 30, niekedy až 40 mladých. Preto sa prezenčná listina nerobila. Bol vždy otvorený pre nových členov, ktorí sa stretávali v utorok o 16tej a nacvičovali piesne na detskú sv. omšu o 17tej.

Gitarové stretká dievčat a chlapcov – viedol ich tútor a dobrovoľník z radov študentov na ročnej praxi. Mladí sa učili najskôr teóriu o konštrukcii gitary a výrobe, strunách, akordoch, tablatúrach a pod. Prebrali základný dvojtŕťový, trojtŕťový a štvrtŕťový rytmus, durové a mólové akordy. Naučili sa hrať 10 jednoduchších rómskych a slovenských ľudových a gospelových piesní. Doprevádzajú detský zbor pri detských svätých omšiach. Šikovnejší sa naučili aj barové akordy – hlavne chlapci.

Malé deti – skupinku malých detí tvorili deti mladšie ako 11 rokov, ktoré ešte nevedeli poriadne písať, čítať a počítať. Nerobili sa z tohto dôvodu prezenčné listiny. Skupinka bola otvorená, mohli prichádzať tí, ktorí chceli. Niekedy prišlo 20, niekedy 15 a niekedy len 5 alebo 6 detí. Animátori sa deťom venovali a kreatívne s nimi trávili ich voľný čas. Kreslili, pozerali DVD o Kravičke Connie, kde sa rozprávali o pozitívnych vzoroch, vysvetľovali si dôležitosť slušného správania. Učili sa básničky, piesne, niekedy si zahrali na počítači zábavné hry, lepili, skladali, pričom sa učili farby, písmenká, číslice.

Tanečné skupiny – tanečných skupín bolo asi najviac. Každá zo skupín musela prispieť svojím podielom. Učiť sa pracovať v kolektíve, byť ohľaduplný a trpezlivý so sebou aj inými, nevzdávať sa pri prvom nezdare, vydržať do konca – to bola najväčšia výzva tanečných skupín. Tútori a piati animátori pomáhali viesť tanečné skupiny moderného tanca, rómskeho tanca, ale aj spoločenských, či brušných tancov. Dvaja animátori boli poslaní na kurz spoločenského tanca. Svoje skúsenosti potom odovzdávali na hodinách. Viedli skupiny, usmerňovali prácu skupiny pri choreografii, výbere vhodnej hudby, prvkoch a pod. Zakúpili sa magnetofóny a DVD o hriešnom tanci. Z internetu sa cez rôzne videá rozvíjala fantázia a tvorivosť a následne sa videné kroky a kreácie používali alebo upravovali a prispôbovali hudbe a náročnosti skupiny. Každá zo skupín pracovala na rozvíjaní svojho talentu a učila sa vystupovať s programom na verejnosti. Dôraz sa kládol na tímovú prácu a na spoluprácu a rozvoj talentov.

Projekt priniesol pozitíva v tom, že sa plnohodnotne vyplnil nielen voľný čas detí, ale že sa mohli zdokonaľiť a naučiť veľa nového. Ukázalo sa, že dobrá tímová práca, je polovicou úspechu a že bol projekt dobre napísaný a prispôbený potrebám detí a mládeže. Hlavným dôkazom toho je fakt,

že krúžky pokračujú ďalej. Vytvárajú sa nové skupiny a otvárajú nové možnosti využitia voľného času. Pribudli šikovné ruky so staršími ženami, volejbalový krúžok. Ťažkosť spočívala hlavne v tom, že sa Rómovia riadia prevažne emóciami a citmi. Stalo sa, že sa pred výletom alebo vystúpeniami nepohodli, alebo sa na vystúpenie jednoducho necítili a tak sa nedostavili. Tútori a animátori museli túto situáciu vyriešiť a tak rýchlo dotyčného v osade vyhľadali, porozprávali sa s ním, pripomenuli jeho spoluzodpovednosť za celú skupinu a ostatných, ktorí chcú vystupovať a tak sa podarilo dosiahnuť úspešne konečné vyriešenie. Stálo to však nemalo sily, zvlášť, ak sa to zakaždým opakovalo s niekym iným. Najnáročnejšie však bolo vyúčtovanie a záverečná správa. Byrokracia je vždy najťažšia časť projektu. Hlavne, keď nám toto vyúčtovanie znemožnila choroba, kvôli ktorej sme sa nemohli stretnúť a neskôr aj zlý dokument wordpad, v ktorom nám záverečnú správu z webu ukladalo a z neho nám ukladalo vždy iba prvé dve strany. Keď sme zistili, že nám neuložilo celú správu a že ju vďaka chybe systému musíme písať znovu, to bolo na projekte znechucujúce a ťažké najviac. Byrokracia je jediná vec, ktorá nás na určitý čas odradila od písania nového projektu.

Ochrana a bezpečnosť

Ocitli ste sa v kritických situáciách, ktoré ohrozovali bezpečnosť účastníkov? Ak áno, prosím opíšte dané situácie a spôsoby akými ste ich riešili.

Opíšte, ako by ste v budúcnosti predchádzali vzniku daných situácií.

V kritických situáciách, ktoré ohrozovali bezpečnosť účastníkov sme sa neocitli, ani na krúžkoch, ani na vystúpeniach a ani na výletoch.

Tým, že mladí boli od začiatku v projekte vedení k tomu, aby vo všetkom vnímali svoju zodpovednosť a boli ohľaduplní voči iným, k žiadnym väčším poraneniam nedošlo.

Nemalou mierou k tomu prispela aj prednáška o zdravotnej výchove a v neposlednej rade členka neformálnej skupiny, ktorá je zdravotnou sestrou. Malé odreniny na prste, či kolene hneď ošetrila a bolo po bolesti.

Príprava

Prosím vysvetlite:

- *ako bola zostavená Vaša skupina;*
- *ako ste si našli partnerskú organizáciu(e)/skupinu(y) (ak sa to týka Vášho projektu);*
- *ako pripravovala Vaša skupina projekt, prípadne ako ste spolupracovali na príprave projektu s Vašou partnerskou organizáciou/skupinou (stretnutia, aktivity, komunikácia atď.);*
- *ako boli rozdelené úlohy medzi jednotlivých členov skupiny?*

Naša skupina sa skladala z dvoch tútorov, štyroch členov neformálnej skupiny a z osem dobrovoľníkov. Tútori boli zodpovední za koordináciu celého projektu, jeho finančnú aj realizačnú časť. Obaja alebo aspoň jeden z nich boli prítomní pri aktivitách. Jeden viedol počítačový a anglický jazyk, ako aj divadelný krúžok. Druhý mal na starosti zbory, hudobnú skupinu a gitary, ako aj časť počítačových krúžkov a šikovné ruky. Členovia neformálnej skupiny sa na vedení podieľali spolu s ôsmymi dobrovoľníkmi. Stalo sa, že ani jeden z tútorov nemohol byť prítomný, vtedy dostali animátori (dobrovoľníci a neformálna skupina) od tútorov úlohy pre deti a mladých na krúžkoch a viedli to sami. Po školeniach na počítačoch viedli hodinu sami, tútor bol len prítomný, prípadne niečo doplnil alebo opravil. Tanečné skupiny viedla jedna členka neformálnej skupiny a traja dobrovoľníci, tútor bol len prítomný a tiež len niečo doplnil, poopravil, doučil. Na krúžku anglického jazyka viedli časť opakovania a tútor preberal novú látku. Na krúžku šikovných rúk to bolo podobne, niekedy prišli s nápadmi aj členovia neformálnej skupiny alebo dobrovoľníci. Krúžok malých detí viedli animátori sami. Bolo to na ich kreativite a na nich. Ak nevedeli, čo majú robiť, tútori poradili. Texty pre divadelnú skupinu písal jeden z tútorov a pomáhala jedna z rómskych žien. Mladí sami potom dopĺňali, navrhovali, čo by sa mohlo zmeniť, doplniť.

Keď sa prvotný rozpis krúžkov 9.9.2011 skončil, neformálna skupina a dobrovoľníci si potom sami rozdelili, ktorú zo skupín budú mať na starosti. Každá skupina mala dvoch animátorov a pri každej bol prítomný aj jeden z tútorov. Reflektovalo sa priebežne po skončení každej hodiny. Individuálne

animátori a tútori reflektovali po skončení hodiny svoju skupinku. Ako im to ide, čo zlepšiť, ako viac zaujať a pod. Spoločná reflexia prebiehala pravidelne štvrťročne, pred vystúpením všetkých skupín v kultúrnom dome, alebo pri iných príležitostiach – napr. pred súťažami pred výletom. Na sústreďení v Bijacovciach a v Bratislave vyhodnocovali tútori a animátori svoju činnosť, reflektovali, zábavnou formou – divadlo, tanec, spev – prezentovali svoje skúsenosti s mladými, deťmi, s prácou na krúžkoch. Záverečné vyhodnocovanie prebiehalo až v januári, februári a marci a to s prerušením. Dôvodom bol najskôr vážny zdravotný stav tútora a neskôr aj dvoch členiek neformálnej skupiny. V marci bola dôvodom technika - zle poskytnutá verzia WordPadu, ktorá ukladala len dve strany projektu. Preto sa to všetko muselo napísať odznova.

Deti a mládež reflektovali, čo sa naučili pred svojimi štvrťročnými vystúpeniami, pred a po súťažiach a na výlete v Spišskej Novej Vsi v ceste autobusom a na plavárni a na výlete v Mníchovskom Potoku, kde si každý večer mali pripraviť zábavný program a v ňom zreflektovať svoje skúsenosti a vedomosti.

Ak sa vyskytol nejaký problém – napr. neprišiel niekto na krúžok – animátori zisťovali dôvod. Navštívili ho, zistili, že je chorý, prípadne, že má "domáce väzenie" a pod.. Ak sa niekto odsťahoval, prišiel to vždy dopredu povedať a tútori a animátori o tom vedeli. Potom sa buď nahradil niekym iným alebo sa skupina zmenšila o jedného člena.

Mladí a deti sa v skupine museli tiež učiť spoluzodpovednosti. Tí, ktorí vedeli a boli šikovnejší, pomáhali tým, ktorí boli menej šikovní. Tútori a animátori na to dohliadali a poverovali úlohami šikovnejších a spájali ich, či do skupinky k počítaču, či k dialógu v angličtine a pod. práve s menej šikovnými. Tak sa mladí tiež učili učiť.

Problém sa vyskytol aj pri zháňaní ubytovania pre školenie mimo Jarovnic a pre výlety. Nie všade na východnom Slovensku chcú Rómov prijať, stojí to nemálo času a námahy, nájsť cenovo dostupné miesto. Nakoniec sa to vždy podarí. A tam, kde nás prijali, tam sme boli veľmi spokojní. Nepocítili sme ani diskrimináciu ani rasizmus. Ale na výletoch sme sa stretávali s rôznymi ľuďmi. Jedni sa povzbudzovali, iní mali predsudky, rasistické a nemiestne poznámky. To všetko sa mladí a deti učili znášať a napriek tomu neodpovedať podobným spôsobom, ale zostať vyrovnaný a hrdý na svoju kultúru a etnicitu.

Iba pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy: Organizovali ste prípravnú návštevu?

Áno

Nie

Ak áno, uveďte prosím dátumy, miesto konania a priložte program uskutočnených aktivít. Ako Vám daná návšteva pomohla v organizácii projektu?

Praktická organizácia

Prosím popíšte:

- *ako ste zabezpečili realizáciu projektu z hľadiska logistiky a praktickej organizácie;*
- *čo by ste zmenili z hľadiska logistiky a praktickej organizácie projektu, ak by ste ho mali ešte raz uskutočniť;*
- *aké boli najčastejšie používané jazyky počas plánovaných a voľnočasových aktivít (ak sa to týka Vášho projektu).*

Logistika prebiehala tak, ako sme popísali v bode "príprava". Dvaja tútori mali celý projekt na starosti – jeho koordináciu a financie a činnosť. V podstate formovali aj neformálnu skupinu a dobrovoľníkov (spolu animátori) pri vedení a riadení projektu tým, že ich učili participovať na všetkom – aj animátori sa učili pracovať s počítačom, anglicky, učili sa učiť tým, že boli na hodine prítomní a videli, ako to vykonáva tútor. Potom túto úlohu prevzali pri opakovaní, či učení niečoho, čo sa sami predtým od tútorov alebo lektorov naučili. Tútori učili na hodinách deti a mladých a navrhovali, čo sa bude vyučovať. Viedli reflexie a prevažne navrhovali formy reflexie. Stále po ukončení krúžkov sa rozprávali s animátormi – o tom, ako sa to im samým pozdáva a aké sú deti a mladí podľa animátorov. Štvrťročne sa reflektovalo pred vystúpeniami v kultúrnom dome a pred súťažami pred výletom a potom aj na výletoch.

Animátori pripravili dve takéto reflexie tútorom ako prekvapenie. Stretli sme sa všetci v jednom dome,

kde bol pripravený program a tam sme sa mohli zabávať, uvoľniť a zreflektovať. Nabrať nových síl. Podobne sa reliktovalo aj na sústreďení v Bijacovciach a v Bratislave.

Náročné bolo vedenie 120 detí a bolo málo času na systematickejšiu reflexiu, ktorá by si vyžadovala aj opustiť na čas (na víkend) miesto a nielen zreflektovať nadobudnuté, ale aj načerpať nových síl. Ak by sa to malo v budúcnosti zrealizovať ešte raz – čo sa vlastne aj realizuje, lebo projekt, teda krúžky, pokračujú ďalej, tak myslíme viac práve na toto – na viac oddychu a času na reflexiu – hlavne osobnú.

Na krúžkoch sa používal prevažne slovenský jazyk, pretože išlo o to, aby sa deti v tomto jazyku zdokonalili, keďže ho nevedia až tak dobre, ako by mali. Ale hovorilo sa aj rómsky a to hlavne na tanečných krúžkoch a pri speve. Ale aj na ostatných krúžkoch, ak bolo potrebné niečo detailnejšie vysvetliť. Chceli sme, aby sa mladí rozvíjali v slovenskom jazyku, ale zároveň aj v tom svojom – rómskom, tak sme sa to snažili spojiť. V divadle a pri speve sa tieto jazyky často spájali a striedali. Na angličtine sa často hovorilo všetkými tromi jazykmi. Ak sa vysvetľovalo, tak v slovenčine, ak sa napriek tomu nechápalo, tak v rómčine, no a keď sa už vedelo, tak sa dialógy viedli v angličtine.

Finančné hľadisko

Prosím, popíšte Vašu skúsenosť so spolufinancovaním projektu (finančné prostriedky pre projekt okrem finančného príspevku z programu Mládež v akcii). Opíšte aj akékoľvek problémy, ktoré sa vyskytli pri získavaní dodatočných financií.

Najskôr sme sa báli, či zoženiem peniaze na svoj podiel na projekte, ale neskôr sa ukázalo, že sa to podarí. Náročné to bolo v tom, že sme o finančné prostriedky museli prosiť rôznych laikov a podnikateľov, čiže veľa času tráviť telefonovaním a písaním rôznych správ a tvorby dokumentácie.

Ale pribudli aj 2% a tak sa ukázalo, že naozaj budeme mať dostatočný počet finančných prostriedkov na realizáciu projektu. Projekt bol najskôr pripravený pre 40 účastníkov a keďže sme ich mali o viac ako dvojnásobok viac, báli sme sa, či to vystačí. V mnohých položkách sme prekročili finančný rámec, ale peniaze sa nám podarilo zohnať a to je najdôležitejšie.

Ako ťažkosť vnímame to, že si to zabralo veľa času – veľa byrokracie a uberalo sa tým z realizácie samotnej činnosti – ten, kto tieto záležitosti robil – jeden z tútorov, sa potom nemohol zúčastňovať niektorých aktivít, ako by si sám želal. Ale aj to patrí k projektu, aby mohol byť realizovaný a je to tiež dobrá skúsenosť.

Keďže sme viackrát získali vecné dary a nie finančné prostriedky, nebolo nám jasné, či ich finančné ohodnotenie môžeme tiež rátať ako svoj podiel na projekte. Keď sme sa na to spýtali, tak nám bolo povedané, že peniaze, ktoré boli na to určené, musíme minúť, tak sme namiesto toho zakúpili niečo iné. Pre istotu, aby sme neurobili niečo nesprávne. Finančne sme tak projekt prekročili. Dodnes nám nie je jasné, či sme si takto vecné dary mohli zarátať ako svoj finančný podiel na projekte. Nezohnali sme peniaze na to a nezakúpili sme to, ale rovno sme zohnali z darov túto vec. Ak by to takto bolo možné, mohli sme peniaze ušetriť na inú činnosť.

Interkultúrny rozmer (iba pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy)

Prosím uveďte, či a ako boli obsiahnuté nasledujúce aspekty vo Vašom projekte:

- *kladné povedomie mladých ľudí o ostatných kultúrach;*
- *dialóg a interkultúrne stretnutia s inými mladými ľuďmi z odlišného prostredia a kultúry;*
- *prevencia a boj proti predsudkom, rasizmu a všetkým postojom vedúcim k vylúčeniu;*
- *zmysel pre toleranciu a porozumenie rozmanitosti.*

Aj keď sme realizovali len národnú iniciatívu, myslíme si, že sme tento rozmer taktiež splnili. Mladí sa totiž učili vnímať a prijímať nielen svoju rómsku kultúru, ale učili sa začleňovať aj do tej majoritnej. Napomáhala tomu aj odprezentovanie svojich znalostí a vedomostí pred publikom v kultúrnom dome a na výletoch a to nielen pre Rómov, ale aj pre Slovákov. Keď sme mali na návšteve Afričana, Nemky, Angličanku, či jednu pani z Austrálie na hodine angličtiny, mohli si mladí uvedomiť, že existujú aj iné kultúry a v rozhovoroch s týmito ľuďmi mohli vnímať odlišnosti, ale aj spoločné prvky.

Okrem toho, chodievajú do nášho O.Z.Jarovnice aj študenti na prax – a to zo Slovenska a z Českej republiky. Títo študenti sa s mladými stretávali na krúžkoch i mimo nich a tak si vzájomne vymieňali svoje vedomosti a skúsenosti. Bola tak vytvorená možnosť stretu rôznych kultúr a vzájomného prijatia sa. Tým sa odstraňovali rôzne predsudky a bariéry a rozvíjala sa vzájomná tolerancia.

Na výletoch sa mladí stretávali s prijatím a povzbudením, ale aj s rasistickými a nemiestnymi poznámkami ľudí, ktorých stretávali. Svoje si často vypočuli tútori a neformálna skupina. Bola to príležitosť ako sa vyrovnáť s podobnými situáciami neskôr. Mladí sa učili neodpovedať agresívne, ale zostať vyrovnaní, slušní a hrdí na svoju kultúru a etnicitu.

Prosím uvedte, ktoré aktivity najviac prispeli k interkultúrnemu učeniu účastníkov.

Ako sme už vyššie uviedli, k interkultúrnemu učeniu prispeli návštevy členov rôznych národností na krúžkoch – Afrika, Austrália, Česká republika, Anglicko, Nemecko. Možnosť porozprávať sa s týmito ľuďmi, možnosť vzájomného dialógu.

K učeniu prispeli aj predstavenia a výlety. Mladí vystupovali pred publikom, ktoré nebolo len rómske, ale majoritné. Na výletoch sa stretávali len s majoritou. Na divadelnom vystúpení v Rokycanoch sa stretli s Rómami aj Nerómami.

Možnosť vykonania si praxe pre študentov vysokých škôl, je príležitosťou k stretu, dialógu a tolerancii rôznych kultúr.

Na školeniach, na ktoré boli animátori posielaní, sa stretávali tiež so zástupcami rôznych kultúr. Na tanečnom kurze, ktorí dvaja z animátorov absolvovali, sa zúčastnili ako jediní Rómovia. Ostatní boli z iných národností.

Európsky rozmer

Prosím uvedte, či a ako boli obsiahnuté nasledujúce aspekty vo Vašom projekte:

- stotožnenie sa mladých ľudí s európskym občianstvom a pochopenie ich úlohy v dnešnej a budúcej Európe;
- spoločné problémy európskej spoločnosti, ako rasizmus, xenofóbia a antisemitizmus, zneužívanie drog, ...;
- európske témy, napríklad rozšírenie EÚ, európske inštitúcie, aktivity EÚ v záležitostiach dotýkajúcich sa mladých ľudí;
- základné hodnoty EÚ, ako rovnaké príležitosti, ľudské práva a demokraciu, rešpektovanie iných kultúr a právne princípy.

Už na začiatku projektu boli všetci účastníci oboznámení s logom Európskej únie a s podielom EÚ na realizovanom projekte. Počas celého projektu im bolo pripomínané, že ich budúcnosť leží v ich rukách a v práci na sebe a tak sa bude odvíjať aj budúcnosť krajiny, kontinentu a celého sveta. Každý má svoje nezastupiteľné miesto a to, ako ho využije v prospech seba a iných, je iba na ňom.

Počítačové skupiny vyhľadávali nielen logá, ale aj informácie o EÚ.

Na prednáške o EÚ dňa 16.2.2012, ktorú viedol pozvaný lektor, sa všetci účastníci projektu dozvedeli, čo je EÚ, aký bol trojitý základ utvárania EÚ a európskej kultúry. Boli oboznámení o histórii EÚ a jej založení. Taktiež sa dozvedeli, kto EÚ založil a akú mal p. Schuman predstavu o Európe. Charakterizovali sa ciele a význam EÚ. Boli objasnené princípy subsidiarity a solidarity, Schengenský priestor, symboly a štáty EÚ, ako aj inštitúcie a sídlo EÚ. Po prednáške absolvovali účastníci malý skúšobný kvíz, aby si počuté zopakovali. Otázky a to, čo sa dozvedeli, si mohli znovu pripomenúť, keď pred súťažami 23.7.2012 dostali okruhy, ktoré si mali zopakovať. Mezi nimi bol aj okruh o EÚ. Následne z otázok o EÚ 23.7.2012 aj súťažili.

Európsky rozmer, ľudské práva a rovnosť príležitostí, ako aj diskriminácia a rasizmus boli ďalším prizvaným lektorom spomenuté a vysvetlené všetkým účastníkom projektu na prednáške o obchodovaní s ľuďmi dňa 23.2.2012.

Hodnotenie

Prosím, detailne opíšte hodnotiace aktivity počas projektu a po jeho ukončení. Uvedte, ako ste realizovali hodnotenie projektu s Vašími partnermi, ako aj v rámci jednotlivých partnerských skupín.

Hodnotenie prebiehalo počas projektu neustále a to po skončení každej skupiny. Tútor a animátori sa vyjadrili, ako skupina napreduje, či sú spokojní oni a aj účastníci a čo by sa dalo vylepšiť. Spoločné hodnotenia všetkých animátorov a tútorov prebiehali pred štvrťročným vystúpením v kultúrnom dome, pred súťažami a pred výletmi, ako aj počas nich. Táto reflexia prebehla aj na sústreďení v Bijacovciach a v Bratislave.

Mladí a deti vyhodnocovali svoje vedomosti a skúsenosti, keď ukončovali štvrťročné aktivity a vystupovali v kultúrnom dome, ako aj pri súťažiach a na výletoch.

29.12.2011 – vystúpenie všetkých skupín v kultúrnom dome

26. 5. 2012 – vystúpenie všetkých skupín v kultúrnom dome

11.-14.7. 2012 – školenie Bijacovce

23.7.2012 – súťaže všetkých skupín, všetkých účastníkov projektu

7.-11.8.2012 – školenie Bratislava

2.8.2012 – výlet Spišská Nová Ves – tútori, animátori a časť účastníkov projektu

18.8.2012 – výlet do lesa pre tútorov, animátorov a všetkých účastníkov projektu

29.-31.8.2012 – výlet Mníchovský Potok – tútori, animátori a časť účastníkov projektu

Vyhodnocovanie prebiehalo formou dialógu, písomnou aj ústnou formou. Zábavnou formou – divadelným, tanečným alebo slovným vyjadrením – spevom, básňou. Každý – tútor, animátori aj účastníci mali zreflektovať, čo sa dozvedeli, čo im to dalo, čo sa im páčilo, čo by zmenili a vyjadriť to a predstaviť iným.

Okrem toho mali animátori a tútori dvakrát súkromné stretnutia, kde zábavnou formou a počas odдыхu reflektovali a načerpávali nové sily a inšpirácie pre prácu s deťmi a mladými.

Dopad, multiplikačný efekt a následné aktivity

Prosím vysvetlite:

- *kto iný mal prospech z projektu okrem priamo zapojených účastníkov;*
- *dopad na miestnu komunitu a prípadne na iných účastníkov zapojených do projektu;*
- *ako boli účastníci zapojení do projektu a čo získali participáciou na tomto projekte;*
- *multiplikačný efekt a udržateľný dopad projektu z dlhodobého hľadiska;*
- *následné aktivity tejto mládežníckej iniciatívy, ak sú plánované (nové projekty v rámci programu Mládež v akcii, udržiavaný kontakt s partnermi projektu, atď.).*

Okrem priamo zapojených účastníkov, mali prospech z toho, čo deti odprezentovali aj tí, ktorí sa na to pozerali. Mohli sa dozvedieť veľa nového, obohatiť sa a povzbudiť. Mladí, ktorí sa na predstavení zúčastnili ako diváci boli motivovaní na seba pracovať. Potvrdilo sa nám to tým, že sa po vianočnom vystúpení prihlásili chlapci do hudobnej skupiny a vzrástol záujem o krúžky aj u iných divákov.

Študenti, ktorí sa mohli počas svojej praxe zúčastniť na krúžkoch a pomôcť pri ich vedení, ďakovali, že sa mohli veľa na vlastnej koži naučiť o tom, ako mladí Rómovia a deti vnímajú svoj svet, ako ho prežívajú a ako vidia svoju budúcnosť. Svojimi vedomosťami mohli mladých Rómov obohatiť a aj oni sami odchádzali obohatení o novú skúsenosť a informácie. Zažili prijatie a stret inej kultúry a vzájomný dialóg.

Miestna komunita bola deťmi motivovaná k zmene. Mladí svojim príkladom privádzali a motivovali k práci na sebe mnohých iných, s ktorými sa v osade stretávali.

Mladí participáciou na tomto projekte sa naučili lepšie pracovať s počítačom, bohatšiu slovnú zásobu v anglickom jazyku, väčšiu odvahu vystúpiť a odprezentovať svoje schopnosti pred väčším publikom. Najst' spoločný spôsob spolu s ostatnými v skupine ako sa zrozumiteľne odprezentovať. Zlepšili sa v slovenskom jazyku a vo vyjadrovaní. Boli vedení k spoluzodpovednosti a pozitívnymi hodnotami, a to nielen prostredníctvom divadla a tanca, sa formoval ich charakter. Cez rôzne aktivity sa konkrétne podieľali na formovaní svojho talentu, schopností a boli vedení k práci na svojej budúcnosti a povzbudzovaní k štúdiu na základnej a strednej škole.

Projekt skončil, ale aktivity pokračujú ďalej. Niektorí z účastníkov si už našli rodiny a tak sa len sporadicky sem-tam objavujú ešte na nejakom krúžku alebo pomôžu, keď treba. Nahradili ich však

noví účastníci, ktorí sa hlásili už počas trvania projektu. Vznikli nové tanečné a počítačové skupinky. Pribudli nové stretnutia so staršími ženami na šikovných rukách, volejbalové stretnutie a prichádzajú noví. Tútori a členovia neformálnej skupiny pokračujú v činnosti, ktorú mali počas projektu aj naďalej a navštevujú rôzne kurzy a školenia, aby sa pri vedení skupín lepšie zdokonaľovali.

Momentálne sa ukončujú práce na krúžkoch a bude nasledovať veľkonočné predstavenie všetkých skupín v kultúrnom dome. Divadlo pripravuje živú krížovú cestu počas veľkonočných sviatkov a hudobná skupina skladá so Zborom Romane Jilé nové piesne a pracuje sa na vydaní Cdčka. Po veľkej noci je naplánované vystúpenie divadla vo vedľajšej dedine a v okresnom meste Prešov, ako aj gospelový koncert zborov a hudobnej skupiny s gospelovou skupinou z Čičavy.

Viditeľnosť

Prosím opíšte:

- ako ste zabezpečili viditeľnosť projektu;
- ako Váš projekt zabezpečil jasnú pridanú hodnotu pre program *Mládež v akcii*.

Keďže po skúsenostiach sme videli, že vyrobiť nejakú tabuľu s logom EÚ a IUVENTY a umiestniť ju vonku na budovu pastoračného centra by bolo v rómskej osade zbytočné, pretože by aj tak do pár hodín zmyla (pri predchádzajúcich činnostiach sa tak stalo), vytlačili sme na A4 s logom programu *Mládež v akcii* a EÚ text o tom, že sa v priestoroch Pastoračného centra realizuje projekt, ktorý má názov "podme meniť svoj svet a vyjdeme s ním von", podporený EÚ a IUVENTOU. Plagáty sme vylepili na okná a dvere z vnútrnej strany budovy. Každý, kto do budovy vošiel, mohol si prečítať, čo sa v Centre realizuje.

Na každom ozname, ktorý sa vyvesoval v osade na stĺpoch, plotoch, dverách kultúrneho domu a nástenke boli znázornené logá EÚ a IUVENTY, ako aj programu *Mládež v akcii*. Každé vystúpenie v kultúrnom dome začínalo úvodným príhovorom tútorov projektu, ktorí vždy spomenuli, čo je to za projekt a kým je podporený a financovaný a čo v ňom ide. Predstavenie sa vyhlasovalo aj ústne v kostole a obecnom rozhlase, kde to bolo taktiež spomenuté.

Deti a mládež dostávali úlohy na súťaže a aj samotné súťaže vždy s logami EÚ a IUVENTY, aby vedeli, vďaka komu sa môže tento projekt realizovať.

Pri šírení výsledkov boli taktiež použité logá obidvoch inštitúcií, ktoré projekt podporili.

Všetky aktivity sa vykonávali pre mládež a deti zo znevýhodneného marginalizovaného prostredia. Vykonávali sa pre nich, ale zároveň aj nimi samotnými. Všetci členovia neformálnej skupiny a dobrovoľníci a aj účastníci boli Rómovia. Pastoračné centrum stojí priamo v rómskej osade a tak projekt zapájal znevýhodnených mladých ľudí. Podporoval rozvoj ich kultúry, voľnočasovými aktivitami ich neformálne vzdelával, cez úlohy na počítačových krúžkoch a prednášku o EÚ boli mladí oboznámení a podporovaní v aktívnom občianstve. Cez rôzne návštevy zo zahraničia, ako aj prax študentov sa podporoval rozvoj vzájomného stretu a porozumenia kultúr, vzájomnej tolerancie. Mladí aktívne participovali na organizácii a realizácii projektu a na zviditeľňovaní výsledkov a to hlavne svojimi vystúpeniami. Projekt podporoval dobrovoľnícku činnosť mladých Rómov, zlepšil ich vedomosti o EÚ a zlepšil ich anglický jazyk a voľnočasovými aktivitami naplnil voľný čas mladých a zabránil tak možným patologickým javom.

Projekt sme zviditeľnili aj výrobou letákov a videí a prezentácií, kde sa nachádzajú logá organizácií, podporujúcich projekt a zároveň výsledky projektu. Vytvorili sme prezentáciu o výsledkoch, ale aj prezentáciu, v ktorej reklamnou formou oboznamujeme o projekte.

Tieto materiály dostávate priložené na CD nosiči a pozrieť si to môžete aj na webovej stránke: http://www.congregatiojesu.com/vismo/osnova.asp?id_org=451014&id_osnovy=1717&p1=1717

Správu z výletov a školení, ktoré sa organizovali za účelom reflexie mladých a neformálnej skupiny a tútorov, sme dali aj na webovú stránku obce. Tu je: <http://www.jarovnice.ocu.sk/-obcianske-zdruzenie>

Šírenie a využitie výsledkov projektu

Prosím, podrobne opíšte uskutočnené aktivity z hľadiska šírenia a využitia výsledkov projektu.

- 29.12.2011 a 26.5.2012 verejné odprezentovanie výsledkov všetkých skupín v kultúrnom dome Jarovnice,
- 17.6.2012 tanečné a spevácke vystúpenie na Juniálese v Jarovniciach,
- 4.11.2012 divadelné predstavenie v Rokycanoch, kde bol zapojený zbor Romane Jilé a hudobná skupina,
- 21.7.2012 spevácke a hudobné predstavenie Zboru Romane Jilé a hudobnej skupiny na Festrome v Čičave,
- 28.9.2012 a 9.11.2012 vystúpenie Zboru Romane Jilé a hudobnej skupiny na gospelovom koncerte v Jarovniciach spolu so skupinou Čičava Bend.

Na všetkých týchto aktivitách odprezentovali mladí a deti, čo sa v krúžkoch počas projektu naučili. Pred predstavením vždy bolo spomenuté, kým je projekt podporený, z akých zdrojov a ako sa volá, ako aj na čo je zameraný.

23.7.2012 boli všetci účastníci preskúšaní z vedomostí – hlavne z prednášok a to zábavnou a súťažnou formou.

Výsledky sme šírili aj nahrávaním videí a fotografií z krúžkov na CD nosiče a tie sme rozdávali do rómskych rodín. Motivovali sme tak aj iných mladých, aby na sebe pracovali. Keď sa pozreli na výsledky jednotlivých skupín, ktoré boli takto nahraté, tak sa niektorí motivovali a prihlásili sa na krúžky.

Dali sme vyrobiť dva druhy letákov – jeden konkrétne pre zrealizovaný projekt – v ňom sú zdokumentované aktivity a výsledky projektu. A druhý o O.Z.Jarovnice, kde je zdokumentovaná činnosť a popísané jednotlivé projekty, ktoré O.Z. Realizovalo, medzi nimi aj tento projekt. Obidva letáky obsahovali a zobrazovali nielen výsledky, ale aj logá podporujúcich organizácií.

Realizovali ste ďalšie opatrenia zabezpečujúce šírenie a využitie výsledkov projektu?

Áno Nie

Ak áno, prosím, opíšte ich a pridajte informácie o cieľovej skupine. Priložte tiež časový harmonogram týchto aktivít.

V projekte sme nemali schválené finančné prostriedky na šírenie výsledkov prostredníctvom video dokumentácie, ale rozhodli sme sa výsledky, napriek tomu zviditeľniť aj takýmto spôsobom. Zohnali sme si kameramana a šírenie výsledkov projektu, ako aj viditeľnosť projektu sme uskutočnili aj touto formou. Videodokumentáciu prikladáme na CD nosiči. Na CD nosiče sme ju spolu s prezentáciami fotografií, ako aj prezentáciou o reklame na projekt nahrali a rozdávali nielen v rómskej komunite, ale aj rôznym organizáciám a laikom, ktorí nás podporili.

Všetko sme to umožnili aj širokej verejnosti tým, že sme to dali na web, aby si to mohol pozrieť každý. Webová stránka je táto: http://www.congregatiojesu.com/vismo/osnova.asp?id_org=451014&id_osnovy=1717&p1=1717

Úloha tútora v projekte (ak sa týka Vášho projektu)

Prosím opíšte úlohu tútora vo Vašom projekte. Ako hodnotíte podporu zo strany tútora vo Vašom projekte?

Keďže sme nemali nikdy skúsenosti s podobným projektom, obaja tútori nám boli veľkou oporou a pomocou. Bez nich by sme projekt úspešne nezrealizovali. Boli zodpovední za koordináciu činnosti a za finančnú a logistickú stránku projektu. Nevedeli sme ani neformálne vzdelávať a nemali sme ani dostatok vedomostí a skúseností viesť tento projekt. Počas tohto projektu sme sa to popri obidvoch tútoroch naučili. Učili nás preberať zodpovednosť, neformálne vzdelávať, viesť skupinky, reflektovať, vyjadrovať svoj názor, vylepšovať činnosť, organizovať súťaže, vystúpenia, pripravovať prezentácie, vedieť odprezentovať výsledky projektu. Ukázali nám náročnosť zháňania peňazí a vybavovania miesta – chaty, ubytovania pre Rómov.

Obidvaja alebo aspoň jeden tútor bol vždy na krúžkoch prítomný. Viedli vyučovanie počítačov, angličtiny, divadla, šikovných rúk, hudobných skupín, gitár a zborov. Keď sme sa niečo naučili už aj my, potom sme to viedli my. Napr. tanečné krúžky, opakovanie angličtiny, po školeniach počítače, šikovné ruky. Mohli sme sa kedykoľvek o nich oprieť a oni o nás. Obidvaja zabezpečovali lektorov pre prednášky a školenia. Nakupovali a zháňali finančné prostriedky a my sme sa tomu pri nich učili.

Spolu s nami reflektovali činnosť na krúžkoch a po dohode s nami zabezpečovali aj materiál na krúžky a nákup zariadení.

Začlenenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí

Boli do Vášho projektu zapojení mladí ľudia s nedostatkom príležitostí (ktorí čelia takým situáciám, ktoré sťažujú ich začlenenie do spoločnosti, pozri hlavné prekážky uvedené nižšie) a/alebo so špeciálnymi potrebami (problémy s pohyblivosťou, zdravotná starostlivosť, atď.)?

Opíšte, ako boli programové aktivity nastavené z hľadiska osobitných potrieb týchto účastníkov.

Počet mladých ľudí s nedostatkom príležitostí priamo zapojených do projektu (z celkového počtu účastníkov uvedeného v časti IV., tabuľke A tohto formulára): **všetci účastníci sú deťmi a mladými s nedostatkom príležitostí**

Označte situáciu(e), ktorým čelia:

Sociálne prekážky

Ekonomické prekážky

Zdravotné postihnutie

Vzdelávacie ťažkosti

Kultúrne rozdiely

Zdravotné problémy

Geografické prekážky

Iné – špecifikujte: **jazykové ťažkosti, problém s vyjadrovaním, sebanedôvera a pod.**

Dosiahnuté výsledky

Vzhľadom k tomu, čo ste opísali vyššie, prosím zosumarizujte čo ste dosiahli mládežníckou iniciatívou vo vzťahu k:

- cieľom a prioritám programu Mládež v akcii (prosím pozrite Sprievodcu programom);
- plánovaným cieľom projektu;
- téme aktivity;
- inovatívnosti a kreatíve projektu;
- sociálnemu a osobnostnému rozvoju účastníkov.

V projekte sme dosiahli:

- podpora aktívneho občianstva mladých ľudí a základný rozhľad o občianstve v EÚ,
- rozvoj tolerancie a vzájomného porozumenia mladých ľudí medzi sebou navzájom a aj v strete s mladými s inej kultúry,
- rozvoj dobrovoľníctva a participácie mladých na vedení projektu, na preberaní zodpovednosti za svoj voľný čas a za svoju budúcnosť, na vzdelávaní, na aktívnom počúvaní,
- rozvoj a podpora vlastnej kultúry, kultúrna rozmanitosť, rešpektovanie inej kultúry, stret kultúr,
- výchova formou hraných rol a pozitívnych príkladov,
- podpora k reflexii a zdieľaniu,
- vytváranie pozitívnych hodnôt,
- boj proti diskriminácii a rasizmu,
- začleňovanie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí : ekonomická stránka – zapltenie výletu, rôzne vecné odmeny (zošity, perá, farbičky a pod.), sociálna – výlety, prezentácia dosiahnutých výsledkov, opustenie marginalizovaného prostredia a pod., vzdelanostná – neformálne vzdelávanie formou krúžkov, zábavnej formy, opakovania, upevnenie vedomostí a získanie nových,

- zmysluplné využívanie voľného času – prevencia proti novej kriminalite a patologickým javom,
- spoluzodpovednosť a získanie nových zručností v oblasti vedenia a formovania a pod.
Ciele projektu:
- zvyšovanie vedomostí a počítačových, komunikačných a pracovných zručností detí a mladých Rómov,
- výchova k poznávaniu iných kultúr,
- Európsky rozmer,
- neformálne vzdelávanie a rozvoj kompetencií,
- umožnenie spoločenskej a sociálnej inklúzie,
- rozvoj zdravej súťaživosti a pozitívnych hodnôt.
Inovativnosť:
- projekt má široký záber – mladí počas voľného času nemajú čo robiť, nudia sa, projekt im priniesol zmysluplné naplnenie voľného času v marginalizovanej rómskej komunite, ktorý je využívaný nielen ako nejaké voľné naplnenie, ale ako neformálne vzdelávanie. Naučili sa veľa nového, rozvíjali svoje schopnosti, učili sa spoluzodpovednosti a hneď aj získané odovzdávali, či už vo svojom okolí alebo v škole, pri predstaveniach, na výletoch. Pracovali tak na svojom verejnom vystúpení, zdravo súťažili, osvojovali si pozitívne hodnoty. Tým im bola vytvorená možnosť pre dobrovoľníctvo. Stali sa vzdelávanými a zároveň sa vzdelávali. Podobný projekt tu nebol realizovaný a osvedčil sa, pretože činnosť pokračuje ďalej. Projekt poskytol návrh, ako pracovať s mladými Rómami a na čo sa zamerať, ako ich zaujať a udržať.
Sociálny a osobnostný rast:
- mladí a deti sa osobnostne rozvinuli – stali sa zdravo sebavedomými, zdravo súťaživými, naučili sa spolupracovať, riešiť konflikty, pracovali na svojom charaktere, vzdelávali sa sami a stávali sa učiteľmi, hľadali to najpozitívnejšie a najkrajšie v sebe a vo svojej kultúre, boli tak príkladom pre svojich nič nerobiacich a nudiacich sa rovesníkov. Zlepšili sa v práci s počítačom, v anglickom jazyku, vo vyjadrovaní v slovenskom jazyku. Stali sa tvorivejšími a animátori sa naučili byť viac trpezlivými a naučili sa ako iných učiť a ako kreatívne odovzdávať to, čo sa sami dozvedeli.

Youthpass

Informovali ste účastníkov o možnosti získať certifikát Youthpass?

Áno Nie

Koľko certifikátov Youthpass ste vystavili?

Žiaden

V prípade, že ste vystavili 1 a viac certifikátov, vyplnili ste aj opisné časti certifikátu Youthpass (ako napríklad individuálne aktivity účastníka)

Áno Nie

Prosím, opíšte akékoľvek iné opatrenia, ktoré ste realizovali na uznanie a potvrdenie vzdelávacích výsledkov účastníkov a partnerov zapojených do projektu.

Kedže sme sa týmto projektom sami vďaka tútorom ešte len učili ako neformálne vzdelávať a viesť a bez nich to ešte nie sme úplne schopní sami uskutočniť, aj keď už veľa vieme, rozhodli sme sa neudelieť zatiaľ nikomu Youthpass. Radi by sme ho však vystavili neskôr, keď animátori prejdú rôznymi školeniami, ktoré IUVENTA organizuje a na ktoré ich posielame. Činnosť pokračuje a mladí získavajú nové zručnosti, ak budú na lepšej úrovni – teraz sú len úplní začiatocníci a nie sú ešte samostatní, potom vystavíme Youthpass.

Medailami a vecnými cenami (zošity, perá, farbičky, fixky, sladkosti, kľúčenky, knihy – získané z darov pre O.Z. Jarovnice) sme odmenili najlepších účastníkov projektu. Po súťažiach boli odmenení na troch miestach – najlepší angličtinár, najlepší počítačový "expert", najlepšia tanečná skupina. Body sa zrávali nielen za výsledky v súťaži, ale aj za aktívne zapájanie, za účasť, za správanie. Na výlete v Mnichovskom Potoku boli odmenení medailami a vecnými cenami najdochvilnejší účastník, najlepší zabávač, najlepší "služobník", najlepší vedúci, najlepší choreograf a pod..

Dodatočné informácie

Uveďte akékoľvek dodatočné informácie, postrehy, pripomienky alebo odporúčania, ktoré by mohli byť užitočné pre budúce projekty ako aj pre Európsku komisiu, Vzdelávaciu, audiovizuálnu a kultúrnu výkonnú agentúru alebo Národnú agentúru. Taktiež môžete opísať ako hodnotili projekt účastníci a pridať dve, tri konkrétne individuálne hodnotenia. Opíšte konkrétne ťažkosti s ktorými ste sa stretli pri realizácii Vášho projektu.

Ďakujeme, že vôbec existovala možnosť môcť napísať a zrealizovať takýto projekt vďaka Vašej pomoci. Navrhujeme, aby bolo lepšie zafinancované, čo obnáša náš podiel v projekte – či ide skutočne len o finančný príspevok, ktorý musíme vložiť, alebo stačí aj vecný s ohodnotenou sumou. Projekt hodnotíme aj my, aj mládež ako úspešný a teší nás, že činnosť pokračuje a hlásia sa noví záujemcovia. Ťažkosti sme už popísali vyššie v bode "opis aktivít" a "príprava". No a určite by sme v budúcnosti odporúčali schváliť aj náklady na šírenie výsledkov formou videa. Je to dobré, ak sa modernou formou zviditeľňujú výsledky a to hlavne tie pozitívne.

Ako projekt vnímali niektorí z animátorov, prikladáme na CD nosiči k správe a to formou videa pod názvom "čo mi dal projekt", alebo si to môžete pozrieť aj na webe

http://www.congregatiojesu.com/vismo/osnova.asp?id_org=451014&id_osnovy=1717&p1=1717

Časť V. Finančná správa

Všetky sumy

uvádzajte v euro

Ďalšie informácie nájdete v Sprievodcovi programom *Mládež v akcii* (predovšetkým v časti, ktorá sa týka pravidiel financovania) a tiež v Zmluve o finančnom príspevku.

A. Rozpočet

	Akceptované náklady (tak ako sú schválené v Zmluve o finančnom príspevku)	POŽADOVANÁ SUMA	Schválená suma (vyplní NA alebo EACEA)
<i>Prosím, vyplňte iba jednu z častí, ktoré sú uvedené nižšie (A.1, A.2).</i>			
A.1 Národná mládežnícka iniciatíva			
Náklady na aktivity (fixná suma)	5100	5100	
Náklady na tútora (fixná suma) – ak boli potrebné	900	900	
Náklady na šírenie a využitie výsledkov (100% skutočných nákladov – do výšky 1.000 EUR)	400	400	
Celková výška finančného príspevku pre národnú mládežnícku iniciatívu	6400	6400	

A.2. Nadnárodná mládežnícka iniciatíva			
Náklady na aktivity (fixná suma)			
Náklady na tútora (fixná suma) – ak boli potrebné			
Náklady na šírenie a využitie výsledkov (100% skutočných nákladov – do výšky 1.000 EUR)			
Prípravná návšteva - cestovné náklady (100% skutočných nákladov)			
Prípravná návšteva – ostatné náklady (jednotkové náklady)			
Cestovné náklady (do výšky 70 % skutočných nákladov)			
Celková výška finančného príspevku pre nadnárodnú mládežnícku iniciatívu			

B. Spolufinancovanie

Upozornenie: percento cestovných nákladov, ktoré nie je pokryté finančným príspevkom EÚ by malo byť uvedené v tejto časti (platí iba pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy).

	Suma
Vlastné zdroje	
– finančné	172,74
– ostatné náklady (okrem ubytovania a cestovného) na školenie Bratislava, na ktoré sme zohnali peniaze	658,99
– výlet Mníchovský Potok (ten nebol z projektu financovaný, v zmluve sme prisľúbili zohnať na výlet peniaze z vlastných zdrojov navyše k schvaľovanej zmluve)	841,00
Ostatné príspevky na tento projekt (prosím, špecifikujte každý jeden zdroj):	
– príspevky z 2%	336,40
– príspevky z finančných darov	260,00
– príspevok na školenie v Bratislave (cestovné a ubytovanie)	656,84
– sústreďenie Bijacovce (ubytovanie)	90,00
– hmotné dary	435,00
Celkové spolufinancovanie	
– vlastné zdroje finančné, hmotné a ostatné príspevky	1950,98
- ostatné náklady na školenie v BA a výlet (navyše k projektu)	1499,99

C. Platby

	Suma
Výška prijatého preddavku z programu Mládež v akcii	5120
Výška očakávaného doplatku z programu Mládež v akcii	1280

D. Podrobný prepočet konečnej výšky finančného príspevku**Všetky sumy
uvádzajte v euro***Ak potrebujete viac miesta, prosím vložte riadky.***Náklady na aktivity***V stĺpci „Špecifikácia“ jasne uveďte všetky typy vzniknutých nákladov. Môžete napríklad uviesť:*

- výdavky súvisiace s projektom: materiál, zariadenia, miesto konania, náklady na prenájom, atď;
- výdavky súvisiace s organizáciou aktivít (propagácia, reklama, náklady na prenájom, odmeny pre tlmáčikov, umelcov, ...);
- ostatné výdavky priamo súvisiace s realizáciou projektu (administrácia, miestna doprava, ...);
- náklady na pobyt v zahraničí (strava a ubytovanie - len pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy).

Špecifikácia	Spolu
Zariadenie - počítače, mikrofón, obaly na gitary a klávesy, kopírka,	1607,16
Zariadenie – darované – flipch. tabule, stôl pod počítač a 2 gitary	435
Náklady na prenájom	560
Odmeny lektorom	900
Administrácia	309,44
Ubytovanie - sústredenie	405,92
doprava	340,92
Materiál (kancelárske potreby, knihy, slovníky, bongo, basgitara, internet, PC hry)	535,63
Výdavky s realizáciou aktivít (utierky na tabuľu, látky, sviečky, korálky, drôtičky, tričká, špendlíky, šatky, sukne, kurz spoloč. tanca, vaty, šnúrky, tavná pištoľ, lepidlá, kliešte, mašle, špendlíky a pod.)	651,82
SPOLU	5745,89

Náklady na tútora (ak boli potrebné)

Špecifikácia	Spolu
Mzdové prostriedky	850
Iné náklady (aktivácia Wifi, aktivácia SIM karty, mobil, kanc. potreby)	50,49
SPOLU	900,49

Náklady na šírenie a využitie výsledkov (ak je to opodstatnené)

Špecifikácia	Spolu
Tonery do tlačiarne na tlačenie plagátov a oznamov o vystúpeniach a úloh pre deti, ako aj nálepiek na DVD o výstupoch projektu	103,80
DVD zakúpené na nahratie videodokumentácie a fotodokumentácie pre vš. účastníkov projektu a tých, ktorí nás podporili 100 ks	20,88
Grafický návrh na plagáty a brožúry	50,40
Tlač plagátov a brožúr 500 a 200 ks	249,60
SPOLU	424,60

Prípravná návšteva – cestovné náklady (len pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy)

Upozornenie: preplatiť je možné len najlacnejšie spôsoby prepravy (letenky ekonomickej triedy, cestovné lístky 2. triedy, atď.).

Organizácia / skupina	Počet osôb	Z	Do	Dopravný prostriedok	Spolu
<i>Medzisúčet</i>					

Prípravná návšteva – ostatné náklady (len pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy)

Organizácia / skupina	Počet osôb	Miesto konania	Počet nocí	Jednotkové náklady na noc	Spolu
<i>Medzisúčet</i>					
PRÍPRAVNÁ NÁVŠTEVA SPOLU					

Cestovné náklady (len pre nadnárodné mládežnícke iniciatívy)

Upozornenie: preplatiť je možné len najlacnejšie spôsoby prepravy (letenky ekonomickej triedy, cestovné lístky 2. triedy, atď.).

Organizácia / skupina	Počet osôb	Z	Do	Dopravný prostriedok	Celkové náklady (100%)	Požadovaný finančný príspevok (70%)
<i>SPOLU</i>						

